

Konjunkturläget kvartal 4, 2026

Den osäkerhet som redan rådde på den internationella arenan till följd av bl.a. kriget i Ukraina och återkommande hot om införande av tullar från Trump-administrationen förvärrades ytterligare i och med USA:s och Israels attack mot Iran. Situationen i mellanöstern är djup bekymmersam av flera skäl. Vad gäller rent ekonomiska aspekter är det framförallt priset på olja som ställer till det i världsekonomin. Rusande oljepriser förklaras primärt av stängningen av Hormuzsundet, som medför att transporter från flera av världens största oljeproducerande länder nu är blockerade. Utbudsbegränsningen har genererat kraftigt ökade världsmarknadspriser, vilket i sin tur har fått världens börser att reagera negativt.

Det hade skett en successiv återhämtning inom EU-området under hösten 2025, vilken har avstannat under årets första månader 2026 och i nuläget råder enligt Konjunkturinstitutet (KI) normalkonjunkturellt läge i Sverige (februari 2026.) Återhämtningen under slutet av förra året fick flera prognosmakare skriva upp BNP-tillväxten för 2026, varav nämnda KI prognostiserar en tillväxt på 2,4 procent för helåret. Denna siffra får nu tas med en stor nypa salt och utvecklingen i Mellanöstern kommer att ha en betydande utveckling på den ekonomiska tillväxten i Sverige under kommande månader. Förutom den väpnade konflikten i nämnt region påverkar dessutom ovan nämnda handelskonflikter tillväxten, då den relativa institutionella stabilitet som präglat internationella relationer under längre tid nu är i gungning. Därtill riskerar en långvarig oljekris att bidra till ett högt inflationstryck i svensk ekonomi med räntehöjningar som följd.

Konfidensindikatorn och **Barometerindikatorn** är tagna från *Konjunkturbarometern*, en enkätundersökning till företag och hushåll som utförs varje månad av Konjunkturinstitutet.

Konfidensindikatorn är en sammanvägning av företagens svar på frågor om bland annat orderstock, försäljningsvolym, nulägesomdöme och förväntningar.

Barometerindikatorn sammanfattar konfidensindikatorerna för näringsliv och hushåll och tas fram enbart på riksnivån. Syftet är att fånga stämningläget i den svenska ekonomin.

Värden över 100 respektive 110 motsvarar en starkare respektive mycket starkare ekonomi än normalt. Värden under 100 respektive under 90 visar en svagare respektive mycket svagare ekonomi än normalt.

Inflationen

Inflation innebär att priserna stiger och att konsumenter kan köpa färre varor och tjänster för en given summa pengar. (Motsatsen till inflation är deflation som innebär att priserna sjunker.) Inflationen mäts på basis av förändringar av konsumentpriserna under en tolv månadersperiod. (Om inflationen är 4 procent innebär det alltså att konsumentpriserna är 4 procent högre än de var för 12 månader sedan.) Förändringen av konsumentpriser sammanställs av SCB månatligen och sammanfattas i ett räntejusterat Konsumentprisindex (KPIF). KPIF baseras inte på samtliga varor och tjänster vi konsumerar utan SCB gör ett urval av s.k. representantvaror, vilket är en typ av varukorg som konsumeras frekvent i svensk ekonomi. De olika varorna i varukorgen viktas för att avspegla hur stor del av vår konsumtion de utgör.

Sveriges inflationsmål är 2 procent och sätts av Riksbanken. Sett till åren från finanskrisen 2008 till pandemiåret 2020 var inflationstakten låg och Riksbanken bedrev därför en expansiv penningpolitik i syfte att uppnå inflationsmålet. Under coronakrisen 2020 föll inflationen och låg nära noll, för att sedan återhämta sig i början av 2021. Under hösten 2021 och vintermånaderna 2021/2022 ökade inflationen kraftigt, vilket bl.a. drevs på av ökade bränsle- och energipriser och dess inverkan på de samlade produktionskostnaderna i svensk och europeisk ekonomi. Utvecklingen fortsatte sedan i samma riktning under resterande delen av 2022 samt årets första månader 2023. Därefter har inflationen fluktuerat, om än trendmässigt minskat, och i januari månad 2026 uppgick den till 2,0 procent. Det finns all anledning att bevaka inflationstakten och nuvarande kraftigt ökade energipriser, eftersom kraftiga prisökningar minskar hushållens köpkraft och risken för krav på kompensation i lönebildningen är stor. Kompensationskrav som riskerar att ge ett än högre inflationstryck, förmedlat genom en s.k. löne-pris-spiral, om de tillgodoses av arbetsgivarsidan.

Konjunkturläget

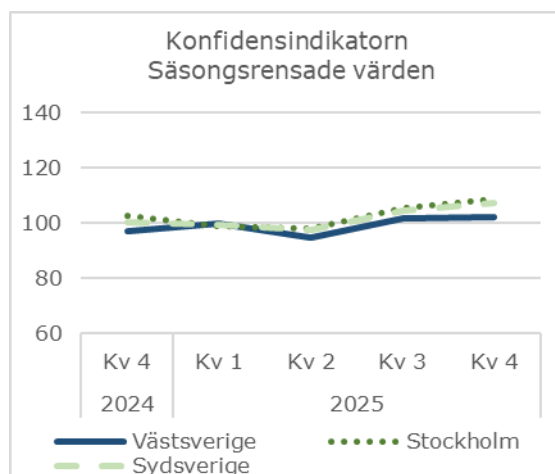
Det aktuella konjunkturläget avspeglar sig i den av KI framtagna barometerindikatorn, vilken baseras på svar från företag och hushåll. Hänsyn tas till faktorer som orderstock, försäljning, nulägesbedömning och framtidsutsikter. (Ett värde över 100 indikerar att konjunkturen är starkare än normalt, medan ett värde under 100 visar det motsatta.)

Barometerindikatorn föll kraftigt under våren 2020 p.g.a pandemin, varefter den successivt återhämtade sig. Under sommar och tidig höst 2020 förbättrades således läget något, vilket KI såg som ett tecken på att efterfrågan och produktion så sakteliga återhämtade sig. Följden blev en rekyl i barometerindikatorn. Under den senare delen av hösten 2020 ökade återigen smittspridningen och nya restriktioner infördes som en följd därav. Detta avspeglade sig i barometerindikatorn som minskade i övergången mellan november/december. Redan under årets första månader 2021 stärktes dock läget något och under våren

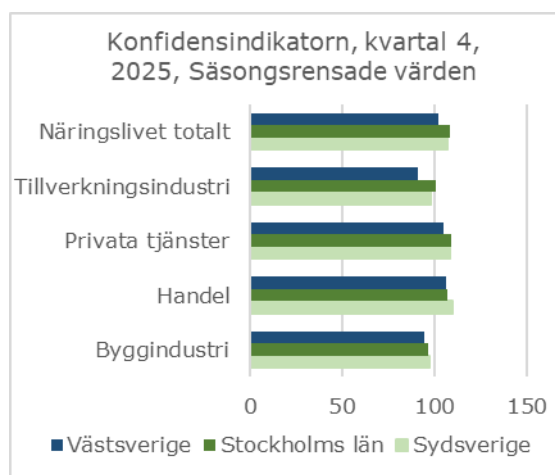
samt sommaren förbättrades konjunkturläget ytterligare. Under hösten 2021 stabiliserades så konjunkturläget efter en längre uppgångsperiod. Under vintern 2021/2022 försämrades konjunkturläget något av anledningar som nämns i ingressen. Konjunkturläget fluktuerade sedan under det första och andra kvartalet 2022 även om trenden var vikande och den negativa trenden fortsatte under sommar och höst 2022 samt vintern 2022/2023. Under våren och sommaren 2023 planade dock konjunkturläget ut för att sedan så sakteliga vända uppåt. I april månad 2024 uppvisade barometerindikatorn ett värde på 95, vilket kan jämföras med 87,4 tolv månader tidigare. Under sommaren och hösten 2024 avstannade återhämtningen och i oktober månad var värdet för barometerindikatorn 93,6. Därefter förbättrades läget marginellt och i januari 2025 uppvisade barometerindikatorn värdet 97,7. Under våren och sommaren 2025 försämrades läget något medan en återhämtning skedde under hösten. Återhämtningen avbröts sedan under vintermånaderna och i februari 2026 uppgick barometerindikatorn till 100,1 vilket innebär att det råder normalkonjunktorellt läge.

Regional konjunkturstatistik publiceras kvartalsvis och baseras på konfidensindikatorn (se faktaruta) för Stockholm (Stockholms län), Sydsverige (Blekinge och Skåne län) och Västsverige (Hallands och Västra Götalands län). Samtliga tre storstadsregioner upplevde en kraftig tillbakagång under pandemin följt av en kraftig rekyl när pandemirestriktionerna hävdades. Detta förvånade delvis ekonomer, då svensk ekonomis anpassnings- och återhämtningsförmåga var mycket god såväl under som efter pandemin. Redan under hösten 2021 syntes tecken på en konjunkturinbromsning i de tre storstadsregionerna och denna utveckling fortsatte, samt eskalerade, under 2022. Rysslands invasion av Ukraina 2022 fick en rad negativa konsekvenser, som exempelvis ovan nämnda inflationskris, vilket påverkade konjunkturläget i samtliga tre storstadsregioner. Efter 2023 har emellertid konjunkturläget stabiliserats i de tre regionerna, om än fluktuerat under de två senaste åren. Kvartal 4 2025 råder vad som kan betecknas som normalkonjunktorellt läge i de tre storstadsregionerna, även om läget är något svagare i Västsverige än i de övriga två regionerna.

De senaste årens lågkonjunktur slog initialt särskilt hårt mot delar av näringslivet då hushållen prioriterar det nödvändiga som mat och boende, medan sällanköpshandeln och privat service bortprioriteras när reallönerna urholkas. Även byggindustrin och tillverkningsindustrin drabbades av lågkonjunkturen, till följd av ränteläget, ökade kostnader och minskad efterfrågan. Även om läget förbättrades något under hösten 2025 så är det fortsatt bekymmersamt för bygg och tillverkningsindustri. För västsvensk del är industrikonjunkturen oerhört betydelsefull, då en betydande andel av de större industriföretagen förlagt sin verksamhet till just Väst. Därtill planeras i skrivande stund ett antal större etableringar i landets västra delar och mycket talar för att den industriella expansionen kommer att fortgå under en överskådlig framtid. I Väst finns i dagsläget dock vissa farhågor för fordonsindustrins lönsamhet och förmågan att få till planerad produktion av batterier till nämnd industri.

Arbetsmarknadsläget

Trots ovan nämnda problem upplever Sverige ett förhållandevis gott arbetsmarknadsläge, även om återhämtningen på arbetsmarknaden är beroende av utvecklingen i omvärlden. I mitten av januari 2026 uppgick den öppna arbetslösheten i Västra Götaland till 6,4 procent, vilket kan jämföras med 6,6 procent 12 månader tidigare. Trots alla ovan nämnda osäkerhetsfaktorer upprätthålls således en fortsatt förhållandevis hög sysselsättningsgrad, vilket huvudsakligen förklaras av en utbredd arbetskraftsbrist. Under 2024 och 2025 har dock arbetslösheten ökat och det tar sannolikt ett par år innan arbetsmarknaden till fullo har återhämtat sig enligt instanser som KI och regering.

Förutom den ökade arbetslöshet som betingas av lågkonjunkturen varnar berörda myndigheter för att en stor grupp unga vuxna samt utrikes födda har fastnat i långtidsarbetslöshet. Detta beror i huvudsak på att de saknar en för svensk arbetsmarknad adekvat kompetens. Återhämtningen på arbetsmarknadsområdet styrs alltså inte enbart av konjunkturläget utan matchningen mellan arbetsmarknadens utbuds- respektive efterfrågesida är också betydelsefull. Det krävs ett långsiktigt arbete för att bättre matcha de långtidsarbetslösa med vakanserna på arbetsmarknaden. Om detta ej lyckas finns en överhängande risk att Sverige står inför en sektor- och branschöverskridande arbetskraftsbrist när konjunkturläget vänder uppåt.

	Antal arbetslösa av arbetskraften 16–66 år**		Andel arbetslösa av arbetskraften 16–66 år**	
	31 januari respektive år			
	2025	2026	2025	2026
Västra Götaland	59 400	57 700	6,6%	6,4%
Fyrbodalsreg.	9 100	8 300	7,1%	6,5%
Göteborgsreg. *	35 900	35 400	6,8%	6,6%
Sjuhäradsreg.	7 200	6 900	6,3%	6,1%
Skaraborgsreg.	7 200	7 000	5,5%	5,3%